

Kuntalaisaloite: Esiopetuksen järjestäminen Yppärissä ja Saaren koululla

Khall 13.04.2026 § 116

Pyhäjoen kuntaan on saapunut kuntalaispalvelu.fi-palvelun kautta kuntalain 23 § :n mukainen seuraavan sisältöinen kuntalaisaloite:

” Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 24.3.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 25.3.2026

Olemme tulevien esikouluikäisten vanhempia Yppäristä. Kirjoitamme kuntalaisaloitteen koskien suunnitelmaa keskittää esiopetus Saaren koululle lukuvuonna 2026-2027, vaikka Yppärissä toimii elinvoimainen kyläkoulu, jossa olisi toimivat tilat ja oppilasmäärä esiopetuksen järjestämiseen.

Pidämme erittäin tärkeänä, että kunta arvioi uudelleen ja mahdollistaa esiopetuksen myös Yppärissä.

Perusopetuslain (628/1998) 3 § mukaan opetusta järjestettäessä on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Tämä periaate on keskeinen kaikessa koulutusta koskevassa päätöksenteossa. Nyt esillä oleva ratkaisu herättää vakavan huolen, toteutuuko lapsen etu parhaalla mahdollisella tavalla vai keskittykö tämänhetkinen esitys järjestelmän tarpeisiin.

Vaikka päätöksenteossa painotetaan taloudellista näkökulmaa, on aiheellista kysyä, saavutetaanko keskittämisellä todellisia säästöjä. Kuljetuskustannukset, suurempien ryhmien mahdollisesti lisääntynyt tuen tarve sekä henkilöstöresurssien kuormittuminen voivat kumota oletetut hyödyt.

Yppärissä on aiemmin järjestetty esiopetusta, joten toimivat, turvalliset ja järkevät tilat ovat olemassa. Yppärissä on ainakin kuusi tulevaa esikouluikäistä, siis riittävä määrä pienelle

esiopetusryhmälle. Mahdollista on myös kuljettaa kirkonkylältä oppilaita Yppäriin, kuten aiempina vuosina onkin tehty. Pienempi ryhmäkoko tukee tutkitusti lasten oppimista, vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä yksilöllisten tarpeiden huomioimista. Tässä kohtaa on hyvä mainita, että myös Saaren koulun esiopetusryhmä hyötyy siitä, että osa lapsista on Yppärissä. Tämän ansiosta molemmissa ryhmissä mahdollistuu kokonsa puolesta yksilöllinen ja rauhallinen opetus. Esikoulun ollessa Yppärissä, siirtymä esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle tapahtuu turvallisesti saman piha-alueen suojissa. Näin lapsi on esikouluvuoden aikana ehtinyt tutustua jo itse kouluun, koulun opettajiin ja mahdollisesti myös osaan oppilaista. Jos esiopetus järjestetään Saaren koululla, lapsen täytyy taas vuoden päästä sopeutua täysin uusiin rutiineihin, ympäristöön ja ihmisiin ensimmäiselle luokalle siirryttäessä.

Yppärin koululla järjestettävä esiopetus tukee lasten arjen sujuvuutta. Lyhyemmät koulumatkat vähentävät kuormitusta, kun taas pitkät kuljetukset voivat heikentää jaksamista. Lapsiperheitä asuu nykyään mm Viirretjärvellä, Välimaalla ja Sunilla (näistä kahdessa ensimmäisessä tulevia eskarilaisia), joka tarkoittaa, että kuljetuksia pitää porrastaa paljon, koska lapsia haetaan monesta suunnasta ja koulukyydissä istumista tulee väistämättä. Esikoululaiselle tulee kohtuuttoman pitkä taksimatka ajallisesti, jos kuljetaan Saarenkoululle, kiertäen kaikki paikat. Laki määrää, että esi- ja alakoululaisen edestakainen koulumatka saa kestää enintään 2,5h, onko huomioitu, että tämä aikaraja ei ylity? Mahdollinen aamu- ja iltapäivähoito voinee järjestää tarvittaessa ryhmäperhepäivähoitossa Vekkulassa, joka on aivan Yppärin koulun vieressä.

Kyläkoulun ja esikoulun säilyminen ovat merkittäviä tekijöitä alueen elinvoiman kannalta. Säilyttääkö Pyhäjoen kunta elin- ja pitovoimansa lapsiperheystävällisenä kuntana, mikäli palveluita keskitetään yhteen suureen yksikköön ja sivukylien toiminta pakotetaan hiipumaan? Monelle perheelle juuri lähikoulu, pienet ryhmäkoot ja turvallinen arki ovat keskeisiä tekijöitä asuinpaikkaa valittaessa. Näiden tekijöiden heikentäminen voi pidemmällä

aikavälillä vaikuttaa kunnan houkuttelevuuteen ja väestökehitykseen.

Pyhäjoella on käynnistymässä suuria hankkeita, kuten datakeskus Keskikylälle ja EBBA-hanke. Näiden suurien hankkeiden myötä voi Pyhäjoen asukasluku nousta, jos/kun työntekijät muuttavat perheineen paikkakunnalle. Näissä perheissä voi olla myös ulkomailta tulleita. Yppärin ja Saaren koulun -mallissa ryhmäkoot eivät ole liian suuria ja näin ollen myös Suomen kieltä opiskelevia esikouluikäisiä voidaan paremmin tukea.

Pyydämme, että kunta

- arvioi päätöksen vaikutukset lapsen edun näkökulmasta uudelleen
- selvittää realistisesti myös Yppärissä järjestettävän esiopetuksen kustannukset ja hyödyt ja tuo ne kuntalaisten tietoon
- mahdollistaa esiopetuksen järjestämisen sekä Yppärissä että Saaren koululla, mikäli siihen on toiminnalliset edellytykset

Toivomme, että päätöksenteossa kuullaan aidosti meitä perheitä ja huomioidaan lasten kokonaisvaltainen hyvinvointi. Esiopetuksen ratkaisut vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen ja siksi niiden tulee perustua ensisijaisesti lapsen etuun. ”

Aloitteen on allekirjoittanut 56 kuntalaista.

Ehdotus:

Kunnanhallitus pyytää aloitteen johdosta sivistyslautakunnan vastauksen/selonteon 8.5.2026 mennessä.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Sivistyslautakunnan päätöksen 26.03.2026 § 26 mukaan esiopetuksen järjestäminen Saaren koululla perustuu esioppilaiden oppilasmäärään, talousarvion 2026 resursseihin, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisen mahdollisuuksiin, yhteisopettajuuden toteutumiseen ja ohjaajaresurssin riittävyyteen.

Ehdotus:

Sivistyslautakunnan vastaus kuntalaisaloitteeseen on se, että esiopetuksen järjestäminen yhdessä yksikössä Saaren koululla on sekä toiminnallisista että taloudellisista näkökulmista perusteltua.

Sivistyslautakunnan päätöksen 26.03.2026 § 26 mukaan esiopetuksen järjestämistä Saaren koululla tarkastellaan vuosittain.

Päätös: